

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Centrul Român de Politici Europene (www.crpe.ro)

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

- Uniunea Europeană = Uniune de state sau de popoare?
- Statele – reprezentate de guverne
- Popoarele – reprezentate de parlamente

Integrarea = guverne versus parlamente

De ce au rămas Parlamentele în urmă?

- Inițiativă (executivele au inițiativa în negocierile internaționale și stabilesc agenda)
- Instituții (formalizare a deciziei legislativului în materie de relații externe)
- Informații (acces privilegiat la informații provenite din birocrăție, ceea ce parlamentele pot face doar indirect)
- Idei (argumente de ordin ideologic, prestigiul extern al țării).

Parlamentele intră în scenă

- 1979 – primele alegeri directe pentru PE
- Legitimitate directă
- Crește treptat puterea PE – prin Lisabona majoritatea domeniilor intră în procedura de codecizie
- Parlamentele naționale formalizate prin Amsterdam, apoi prin Lisabona
- 1989 – COSAC – reuniunea reprezentanților parlamentelor
- IPEX – platformă electronică pentru schimburi de informații
- 2006 – inițiativa Barroso – informare directă a parlamentelor, dinspre Bruxelles

Tratatul de la Lisabona

- Art. 12 - „parlamentele naționale contribuie în mod activ la buna funcționare a Uniunii”.
- Două protocoale:
  - Protocolul privind rolul parlamentelor naționale
  - Protocolul privind aplicarea principiului subsidiarității și proporționalității.
- Două schimbări importante:
  - Procedura Barroso formalizată
  - Fluxul informațional direct spre parlamente

Dar....

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Autori: Cristian GHINEA, Dragoș DENU, Oana TĂNĂȘACHE

Policy Memo nr. 18
Decembrie 2010

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Unele parlamente sunt mai egale decât altele

- Dincolo de dezvoltarea tratatelor, unele Parlamente și-au asumat un rol important prin procedura de control asupra propriului guvern

- Câteva exemple:

  - 1957 - Bundestagul german - crearea primei comisii parlamentare de afaceri europene.

Germania

- Bundestagul - întâietate în sfera de politici a guv. federal

- Bundesratul – politici de land

  - Politicii Externe și de Securitate Comune (PESC) = politica externă este una federală -> Bundestag

- Concurența între camere / Guvern – rezolvată prin negocieri, atitudini consensuale

- Parlamentul aprobă mandatele asupra poziției de țară, guvernul poate schimba poziția în timpul negocierilor, dar trebuie să argumenteze ulterior.

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Autori: Cristian GHINEA, Dragoș DENU, Oana TĂNĂȘACHE

Policy Memo nr. 18
Decembrie 2010

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Danemarca

- 1961 – Comisia specială; 1994 - Comisia de Afaceri Europene
- Control strict asupra guvernului, nu pot schimba poziția de negociere fără acordul Parlamentului
- Conferințe de presă după fiecare ședințe a CAE

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Autori: Cristian GHINEA, Dragoș DENU, Oana TĂNĂȘACHE

Policy Memo nr. 18
Decembrie 2010

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Grecia

- 1990 – crearea CAE
- Reuniunile nu au loc în mod regulat, ci doar la convocarea președintelui comisiei, la cererea unei treimi din membri, sau la cererea guvernului
- Control slab asupra guvernului, rol doar consultativ

Finlanda

- Procedura de control parlamentare pe IE prevăzută în Constituție
- Comisia pentru Afaceri Externe - pilonul doi (politica externă și de securitate comună)
- Marea Comisie (Grand Committee) - pilonul comunitar și pilonul de Justiție și Afaceri Interne.
- Marea Comisie are o importanță politică deosebită, fiind compusă din lideri de partide și parlamentar foarte cunoscuți.
- Procedura: propunerea de poziție: Guvern -> Preș. Parlamentului -> comisia sectorială -> opinie către Marea Comisie -> recomandare către guvern -> guvernul informează MC post-Consiliu

Lisabona – controlul privind subsidiaritatea

- Comisia Europeană
  - explicație privind aplicarea principiului pt. fiecare nouă inițiativă
  - trimite documentele către parlamente
- 8 săptămâni pentru feed-back privind respectarea principiului subs.
- 2 voturi pt. fiecare Parlament (pt. cele bicamerale – 1 cameră = 1 vot)
- Procedura de cartonaș galben – 1 / 3 din voturi împotriva unui act legislativ pe baza violării principiului subsidiarității.
- Procedura de cartonaș portocaliu – majoritate simplă (numai în cazurile unde se aplică procedura de codecizie).
- În caz de conflict – parlamente / CE, decizie prin 55% din voturi din Consiliul sau majoritate în PE

Lisabona ca o șansă

- ...Parlamentul României va fi atât de "egal" pe cât își asumă
- Procedura privind subsidiaritatea – schimbare formală
- Accesul la informație – schimbare reală
- Va folosi Parlamentul această șansă?

Coordonarea afacerilor europene

Cadrul instituțional

- 1. Guvernul – actorul principal
- 2. Parlamentul – actor formal, implicare limitată
- 3. Președinția – actorul lipsă (formal)

Coordonarea la nivel guvernamental

- Sistem dual de coordonare – MAE și DAE
- Mecanisme la nivel politic și tehnic – Consiliu, Comisie, Grupuri de lucru
- Coordonarea afacerilor europene neintegrată în sistemul de coordonare a politicilor publice

“Core executive” pt. afaceri europene – DAE, MAE, MFP

Coordonarea interministeriala e organizată pe 3 paliere:

- Consiliul de Afaceri Europene – decidenți politici, prezidat PM
- Comisia de Afaceri Europene – birocrație de nivel înalt
- Grupurile de lucru la nivel ministerial - funcționari publici din domeniu

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Autori: Cristian GHINEA, Dragoș DENU, Oana TĂNĂSCHE

Policy Memo nr. 18
Decembrie 2010

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Consiliul de Afaceri Europene

- Prioritățile României ca stat membru UE
- Implementarea legislației UE
- Aprobă mandatul general
- Ultimul for pentru soluționarea disputelor

Parlamentul român intră în Uniunea Europeană

- capacitatea legislativului de a fi un actor european activ -

Autori: Cristian GHINEA, Dragoș DENU, Oana TĂNĂSACHE

Policy Memo nr. 18
Decembrie 2010

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

După aderare....

- Frecvență redusă a întâlnirilor
- Neutilizarea cadrului formal de coordonare
- Decizii privind afacerile europene – în Ședința Guvernului (memorandum)

Comisia de Afaceri Europene (de la Guvern)

- asigură coordonarea interministerială
- DAE prezidează
- Secretari de stat - în realitate nivel de funcție publică
- Probleme legate de mandatul reprezentanților

Capacitatea administrativă - Aspecte problematice

- Decidenții politici neinteresați direct de afaceri europene
- Funcționarii publici cu experiență în domeniu părăsesc structurile guvernamentale

“cei mai buni experți din ministere, care erau activi în 2005-2007, nu mai sunt”

Coordonarea afacerilor europene - Principalele dificultăți

- Calitatea slabă a analizelor ex-ante a impactului politicilor promovate
- Consultările insuficiente
- Fundamentarea pozițiilor de țară
- Lipsa conexiunii cu resursele financiare disponibile

Afaceri europene sau politici naționale?

“Afacerile europene sunt privite ca fiind confidentiale, numai câțiva fiind îndrituiți să participe la analiza aspectelor cu relevanță UE ...”

-Agenda “europeană” – diferențe insignifiante și influențează direct politicile interne

Recomandare: Politici europene = politici naționale

Relația Guvern - Parlament

- Stadiu de proiect de act normativ – de 3 ani
  - Competiție instituțională
  - Controlul guvernului - limitat
  - “Extindere” a mandatului guvernului pentru coordonarea afacerilor europene dar, lipsa de presiune reala de la nivelul Parlamentului
- “consideră că UE este atribuția Guvernului”

La nivelul Parlamentului

- “Cerere” redusă de la nivelul membrilor parlamentului pentru afaceri europene
- CAE – “second job”
- Aprobarea legii relația Parlament – Guvern nu soluționează problemele de fond, iar
- Parlamentul: dezvolte capacitatea tehnică și să dovedească utilitatea politică

La nivelul Parlamentului

- CAE – nu cel mai eficient mecanism – ad-hoc, participare redusă, implicare scăzută
- Reacție pentru stimularea dezbaterilor de afaceri europene
- Proceduri aprobate la Senat: rol ridicat pt. comisiile de specialitate și redus pt. CAE
- Discuții pentru proceduri la Cameră

CAE – de îmbunătățit

- Leadership politic mai pregnant
- Mecanism intern pentru conexiune analiză tehnică – decizie politică
- Modalitatea de organizare – 2 comisii separate

Renunțăm la comisia Comună?

O comisie la Cameră și o comisie la Senat?

Designul instituțional contează, însă *procesul și rezultatele sunt mult mai importante.*

Birocrația are limitări evidente – *procedurile nu pot substitui relevanța politică*

Leadership politic – *esențial pentru contextual românesc*

Dezbateri

1. Comisie comună sau două comisii distincte pentru afaceri europene ?
2. Comisie “full time” cu membrii specializați sau comisie”grup de lucru”?
3. Coordonare centrală a afacerilor europene sau doar analiză sectorială?

Mulumesc

